

KONKURRENSKRAFT

Bättre förutsättningar för fler jobb och ökad tillväxt

Konkurrenskraft – jobb och tillväxt

Den europeiska, och därmed svenska, konkurrenskraften är under hårt tryck. I Mario Draghis rapport konstateras att EU:s långsiktiga tillväxt hotas av en rad faktorer: höga energipriser, svag produktivitet utveckling, fragmenterade marknader, låg innovationskraft, minskande arbetskraft, en tung regelbörda och växande geopolitiska spänningar. EU har i dag svårt att skala upp företag, öka forsknings- och innovationsinvesteringar och driva digital omvandling. Det kräver omfattande reformer och investeringar.

Samma strukturella problem finns i Sverige: svag tillväxt, stagnerad produktivitet och ökande kostnadstryck. Därför har konkurrenskraft blivit en av de högst prioriterade frågorna, både i Sverige och i EU. Här spelar Konkurrenskraftskompassen en viktig roll för att ge medlemsländerna en gemensam riktning. Kommissionens ambitiösa regelförenklingsagenda är direkt relevant för svensk politik.

De svenska företagens konkurrenskraft är avgörande för välfärd, reallöneökningar och ett starkare samhällsekonomiskt välstånd. Men företagen möter växande regelkomplexitet och osäkerhet. Tillväxtverket beräknar att företagens regelkostnader 2025 uppgår till 389 miljarder kronor – mer än hela dagligvaruhandelns försäljning. Företagen behöver goda förutsättningar att växa och investera för att öka innovationskraften, skapa fler arbetstillfällen och bidra till ökad tillväxt, samtidigt som arbetet med den gröna omställningen drivs och kraven på sektorn ökar.

Läs mer om
dagligvaruhandeln
inför valet
2026 och nästa
mandatperiod.

Påverkan på dagligvaruhandeln

Dagligvaruhandeln möter stora krav: konkurrenskraftiga priser, nationell närvaro och brett sortiment. Samtidigt krävs investeringar i klimatomställning, digitalisering och beredskap. Det kräver bland annat effektiva inköp, klimatsmart logistik och digitalisering som håller nere kostnaderna långsiktigt. I dagligvaruhandeln är marginalerna små och det krävs förutsättningar för lönsamhet genom stabila spelregler som gör det möjligt att investera och utveckla verksamheten.

Konkurrenskraft i handeln betyder att möta konsumenternas behov av pris, kvalitet, ursprung och hållbarhet. En konkurrenskraftig dagligvaruhandel stärker inte bara hushållens ekonomi. Den skapar också tillväxt, jobb och skatteunderlag i hela landet – och är en nyckel för Sveriges försörjningsberedskap. När konkurrenskraften försvagas drabbas hela kedjan, från producent till konsument. Särskilt utsatta blir mindre orter och landsbygden.

Sverige är generellt sett ett exportberoende land men vi är också importberoende. 80 procent av vår livsmedelsimport kommer från EU. En fungerande inre marknad är därför avgörande för prisvärda varor och en trygg försörjning. Politiken behöver se hela kedjan - från lantbruk och livsmedelsindustri till handel - som en motor för ekonomiskt välstånd, en robust samhällsekonomi och en levande landsbygd.

Ett återkommande problem är överimplementering av EU-regler. När Sverige inför hårdare krav än andra medlemsländer ökar kostnaderna för företagen och konkurrenskraften försvagas i hela den svenska livsmedelskedjan. Om kostnader och regelbörda fortsätter växa snabbare i Sverige än i omvärlden får vi högre priser, sämre service och färre jobb.

Läs mer om
dagligvaruhandeln
inför valet
2026 och nästa
mandatperiod.

Svensk Dagligvaruhandels principiella hållning

Dagligvaruhandeln i Sverige behöver regelverk som ger hela livsmedelskedjan tydliga, proportionerliga och förutsägbara villkor - utan onödiga kostnader och dubbelreglering. Politiken ska underlätta för investeringar och skapa regelverk som stärker innovationsförmågan och konkurrens på lika villkor, oavsett storlek och lokalisering. Detta är grunden för att garantera tillgången till livsmedel i hela landet, och samtidigt klara omställningen till hållbarhet, digitalisering och starkare beredskap.

Välstånd och konkurrenskraft skapas genom tillväxt – driven av högre produktivitet och ökat värdeskapande i hela ekonomin. Politiken måste därför stärka hushållens köpkraft och motståndskraft vid kostnadschocker.

Det behövs:

- Tydliga och proportionerliga regler som främjar investeringar i hållbarhet, beredskap och digitalisering.
- Konkurrensneutralitet mellan aktörer och format, med lika villkor oavsett storlek och lokalisering.
- Långsiktiga spelregler som ger trygghet för investeringar och utveckling.
- Ingen konkurrenskraftshämmande överimplementering av EU-regler som snedvrider konkurrensen och höjer priserna.
- En stärkt och välfungerande inre marknad i EU.
- En politik som stärker både företagens förutsättningar och hushållens köpkraft.

Läs mer om dagligvaruhandeln inför valet 2026 och nästa mandatperiod.

Svensk Dagligvaruhandels politiska förslag

- ▶ **Minska** företagens regelkostnader med minst 25 %, i linje med EU:s konkurrenskraftskompass.
- ▶ **Gör** den sänkta arbetsgivaravgiften för unga (19–23 år) permanent för att stärka återväxten i svensk ekonomi och dagligvarubranschen.
- ▶ **Inrätta** "Livsmedelskedjans effektiviseringskommission" som granskar betungande regler, skatter och avgifter i livsmedelskedjan – och föreslår effektiviseringar som sänker företagens kostnader.
- ▶ **Permanent** Implementeringsrådet och säkerställ strikt tolkning av EU-regler, så att Sverige undviker överimplementering som höjer priserna och försvagar konkurrenskraften.
- ▶ **Sänk** kostnaderna för tillsyn och gör den mer rättvis och likvärdig.
- ▶ **Stärk** konkurrensen genom att förenkla etablering av nya livsmedelsbutiker.

KONTAKTUPPGIFTER

Andreas Strömberg
 Näringspolitisk chef

andreas.stromberg@svdh.se

070 274 23 76

Martin Andersson
 Näringspolitiskt ansvarig

martin.andersson@svdh.se

073 280 14 70

www.svdh.se

Läs mer om
 dagligvaruhandeln
 inför valet
 2026 och nästa
 mandatperiod.

